

An nos erat inter sp̄mas. qui dice-  
bat: cū his qui oderunt pacem eram  
pacificus. Ceterum et si iustus gera-  
minat sicut lilium: sed non ab lilium  
sponsus pascitur: nec in figuralita-  
te conplacet sibi. Audi deniq; inter  
lilia cōmorantē. Vbi inquit duo vel  
tres congregati fuerint in nomine  
meo: ibi sum in medio eorū. Amat  
semp media iūxus: diuerticula sēp  
et reclinatoria reprobāt filiū hominis:  
dei et hominum mediator. Dilectus  
meus mihi et ego illi: qui pascūtur  
inter lilia. Currem⁹ habere lilia frā-  
tres: extirpāe sp̄mas et tribulos et  
inserere lilia festinemus: si quando  
forte et ad nos pascendus dignetur  
dilectus descendere. Apud mariam  
utiq; pascebatur: idq; copiosus pro  
multitudine liliorum. An non lilia &  
gmitaris decus. humilitatis insigne  
sup̄eminētia caritatis? Erunt tamē  
et a nob lilia q̄ inferiora valde. sed  
inter hec quidem debignabitur pas-  
sci sponsus. si quidem eas quas pres-  
diximus actionem gratiarū deuoti-  
onis hilaritas illustrauerit: oratōez  
intencionis puritas cādidauerit: cō-  
fessione indulgentia dealbauerit.  
sicut scriptus est. Si fuerint peccata  
vestra vt coccinū. quasi nix dealba-  
būtur: et si fuerint rubra. quasi ver-  
micul⁹: velut lana alba erunt. Cete-  
rum q̄cquid est quod offerre paras  
marie cōmendare memento: vt eo-  
dem alueo ab largitorē gratie grā  
redeat q̄ influxit. Neq; impotens e-  
rat deus. et sine hoc aqueductu misū-  
dere gratiā put vellet: sed tibi ve-  
hiculū voluit puidere. Forte enī ma-  
nus tue aut sanguie plene. aut infe-  
ste munerib; q̄ nō eas ab omni mu-  
nere excussisti. Itaq; modicū istud  
quod offerre desideras gratissimis

illis et omni acceptōne dignissimis  
marie maibus offerēda tradere cu-  
ra: si non vis sustinere repulsam. Mi-  
mirū cādidissima quedam lilia sunt.  
nec causabitur ille liliorū amator.  
inter lilia non inuentum quicquid il-  
lud sit quod inter marie manus in-  
uenerit.

**In Festiuitate sancti michaelis.  
Sermo primus.**

**A**ngeloz hodie memoria ce-  
lebratur: et exigitis debituꝝ  
p̄ tanta solemnitatem sermo-  
nem. Sed quid de angelicis spiritib;  
viles loquarē vermiculis. Credimus  
sane et idubitata fide tenemus diui-  
na eos presentia et visione beatos si-  
ne fine letari tomis domini: oculus  
non vidit nec auris audiuit: nec in-  
cor hominis ascēderunt. Quid ergo  
de his homo loquatur hoibus: que  
nec ipse quidem cogitare nec illi sal-  
tē audire sufficiant. Profecto si ex a-  
būdātia cordis loquit: fileat nihil-  
ominus lingua necesse est ex inopia  
cogitationis. Attamen si multum  
est ad nos loqui. de ea claritate et  
gloria. qua in semetipsis imo in deo  
suo angeli sancti. nostris omnino su-  
pereminēt cordib; de ea loquamur  
quam nobis exhibent gratia et ca-  
ritate. In sup̄nis enī spiritibus non  
solum ammirabilis dignitas: sed di-  
gnatio amabilis inuenitur. Pignū  
est p̄inde fratres. vt gloriā nō ca-  
pientes tanto magis amplectamur  
misericordiam qua nimirum cōstat  
nihilominus abundare domesticos  
dei: celi ciues princeps paradisi. Re-  
statatur deniq; apostolus ipse qui ras-  
ptus vsq; ad terciū celum beati il-  
li curie meruit intesse atq; ei⁹ nosse

secreta: quoniam omnes amistratores sunt spiritus: missi in ministerium propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Neque id cuiusmodi incredibile videatur: quoniam quidem ipse quod creator et rex angelorum venit non ministrari: sed ministrare: et animam suam dare pro multis. Et quid ergo ministerium illud angelorum quispiam debignetur: in quo prece dicit cui in excelsis tota curia audita est et felicitate ministratur? Si et hic dubitas: utique qui vidit testimonium prohibuit milia inquires milium ministrabant ei: et decies centena milia afferebant ei. Alius quod propheta ab patre de filio loquens ait: Amuisti eum paulo minus ab angelis. Sic plane sic decet: ut vinceat et humilitate quam sublimitate vincebat: sitque tanto minor angelis quanto inferiori sese ministerio macipauit: qui tanto excellentior est quanto differetius pro eis nomen hereditauit. Sed quod fortasse in quo minoratus videatur ab angelis cum ministrare venit: quoniam quidem ut supra in ministerium mittitur et illis. In eo utique quod non modo ministravit sed ministratus est: eratque vnus et item qui ministrabat et cui ministrabatur. Merito proinde sponsa in cantica: is canticorum ecce inquit venit is saliens in montibus: transiliens colles. Ministrat enim salit inter angelos: sed et ipsos transiluit ministrat. Ministrat enim angeli sed de alieno: offerentes deo bona opera nostra: nobis eius gloriam referentes. Unde et cum scriptura dicit quoniam ascendit fumus aromatum in conspectu domini de manu angeli sollemniter premisit data ei fuisse incensam multa. Nostros enim sudores non fuerunt: nostras non suas lacrimas offerunt deo: nobis quod eius munera referunt non sua. Non sic minister ille sub

limior cunctis. sed humilior vniuersis: qui semetipsum obtulit sacrificium laudis: qui patri offerens animam suam nobis ministrat usque hodie carnem suam. Cuius utique tanti ministri gratia nichil mirum si dignater nobis imo et libenter angeli sancti ministrarent. Ipsi enim amant nos: quia nos Christus amauit. Dicitur certe vulgari quodam proverbio: qui me amat: amat et canem meum. Nos vero o beati angeli catelli fumus domini illius: quem tanto affectu diligitis: catelli inquam cupientes salutari de micis que cadunt de mensa domitorum nostrorum qui estis vos. Et si dixeris fratres ut amplius de cetero erga beatos angelos fiduciam habeatis: ac proinde familiarius in omni necessitate vestra eorum inuocetis auxilia: sed dignius in eorum presentia consistere: et magis ac magis eorum vobis consiliari gratiam: captare beniuolentiam: exorare clementiam studeatis. Cuius rei gratia necessarium duco: alias quod caritati vestre exponere causas: quod tempore beatos angelos pro nostra infirmitate reddant sollicitos: absque sua sane anxietate. sed non absque utilitate nostra: nec ad detrimentum felicitatis sue: sed ad nostre salutis augmentum. Constat sine dubio rationis princeps et capax: breuitudinis humanas animas angelice si dicere id audeamus cognatas esse nature: nec decet vos o beati spiritus contra legis preceptum debignari quodammodo de betis specie vestra: licet in multa ut ipsi cernitis deiecta sit vilitate. Sed neque arbitramur vos superbi ciues: ciuitatis vestre excidio delectari: et ruinam murorum quos semirutos ipsi videtis. Cuius instauratorem si desideratis ut dignum est: frequenter queso ante thronum glorie verbum precis iterate dicentes. Benigne

fac dñe in bona volūate tua syon:  
et edificetur muri iherusalē. **S**i bili  
gitis decorem domus dei imo q: bili  
gitis: expiant zelū vestrū viui ⁊ rō  
nales lapides: qui soli instauratōez  
eius vobis possūt coedificari. **H**ic ē  
dilectissimi funicul⁹ triplex quo de  
excelso celozū habitaculo ad cōsolā  
tos ad visitādos. ad adiuuādos nos  
attrahit supeminēs caritas angelo  
rū. **p**pter deū. **p**pter nos **p**pter seip  
sos. **P**ropter deū utiqz cuius tanta  
ei ga nos misericordie viscera. ipi qz  
ut dignū est imitant: **p**pter nos in  
qibus nimirū apriā similitudinē mi  
seratur: **p**pter seipos. quoz ordines  
instaurātos ex nobis toto desiderio  
p̄stolā. **I**n ore enī puulozū q lacte  
moto veltur et nondū solido cibo.  
p̄ficiēda est laus illa maiestatis diui  
ne: huius habentes p̄micias angeli  
ei spūs beata nimirū delectacōe fruū  
tur: s̄ tanto magis cōsumatōis ex  
spectacōe et expecticōe sollicitatur  
**Q**ue cū tñ ita sint. p̄sate quāta eti  
am nobis sollicitudine opus ē dile  
ctissimi. ut dignos nos exhibeamus  
eoz frequētia: et eo modo cōuerse  
mur in cōspectu āgelozū. ne forte  
scōs offēdam⁹ obtutus. **V**e enī no  
bis si p peccatis quāto ⁊ negligē  
tijs nostris vocatī. indignos nos iu  
dicauerint p̄sentia ⁊ visitacōe sua:  
ut iā necesse habeam⁹ ⁊ nos plāgē ⁊  
dicere cū p̄p̄ta. **A**mici mei et p̄xi  
mi mei: aduersū me appropinquaue  
runt et steterūt. **E**t q iuxta me erāt  
de lōge steterūt: et vīm faciebant q  
q̄rebāt animā meā: elōgatis nimirū  
eis quoz p̄sentia p̄tegere nos ⁊ p  
pullare poterat inimicū. **Q**uod si tā  
necessariā habemus familiaritatem  
dignatōis angelice cauēda nobis  
eozū offēsa: et in his maxime exer

centū. quibz eos nouimus oblectari  
**S**unt enī plurima que eis placēt q  
in nobis inuenire delectāt: ut ē so  
brietas. castitas. paupertas volūta  
ria. crebrī in celū gemitus ⁊ orōnes  
cum lacrimis ⁊ cordis intētōe. **A**tra  
mē sup omnia hec vnitatē et pacē  
a nobis exigūt angeli pacis. **Q**uid  
ni maxime delectent in his que for  
mā quādam ciuitatis sue replentāt  
in nobis: ut miret iherlēm nouā in ter  
ras. **H**ico aut ut quō ciuitatis illi⁹ p  
ticipatō ē in idipm sic ⁊ nos idipsum  
fētiamus: ad ipm dicamus oēs ⁊ nō  
sint in nobis scismata: s̄ magis oēs  
simul in vnū corpus simus. **C**ōtra  
vero nihil eque offēdit et ad indig  
natōem puocat eos: quomō dissē  
siones ⁊ scādala: si forte inueniant  
in nobis. **A**udiam⁹ siquidē quid lo  
quat ab corinthēos paul⁹. **C**ū enī  
sit inter vos zelus et cōtentō nōne  
tūc carnales estis: ⁊ secūdū hominēz  
ambulatīs. **I**n ep̄la qz iude aposto  
li legimus sic. **I**bi sūt qui segregāt  
semetipos. animales. spiritū non ha  
bētes. **V**idere ē animā hominis quē  
admodū vniūsa corporis mēbra vi  
uificet coherētia sibi. **S**epara ergo  
quod vis a iūctura ceterozū: et vi  
de an deinde illud viuificet. **S**ic ē oīs  
q dicit anathema ihsu quod nemo  
dicit loquēs in spū dei: quia anathe  
ma sepacō est. **S**ic est inq̄ omnis q  
ab vnitatē diuiditur: ne dubites qn  
ab eo recesserit spiritus vite. **P**igne  
igitur cōtētiōs et qui separāt se  
metipos. ap̄li carnales vocāt ⁊ ani  
males: spiritū nō habentes. **D**icunt  
ergo sancti illi et beati spiritus vbi  
scādala inuenerint ⁊ dissēsiōes.  
**Q**uid nobis ⁊ gñatōi huius spiritū  
nō habētī. **N**ā si adesse spiritus p̄  
eū utiqz caritas diffūdere: ⁊ vnitatē

nō sciret. Et dicūt nō pmanem⁹  
cū homib⁹ istis eternū: quia ca-  
ro sūt. **Q**ue enī cōuētio luci ad tene-  
bras? Nos de regno vnitatis ⁊ pa-  
cis sumus: et homines istos in eādē  
vnitate ⁊ pace sperabam⁹ ēē ventu-  
ros. **N**ūc autē q̄ ratōe nobis cohere-  
re q̄ distat a seipis. **V**idetis q̄ agri-  
at huic solēnitati euāgelica lectio  
que sic deterret nos a scādalo puu-  
lorū: q̄nquidē tam vehemēter ans-  
gelis displicet scādala? **Q**ui scādali-  
sauerit vnū de pusillis istis. durū est  
quod sequit⁹. **S**ed iaz pterit hora ad-  
missa nobis cūdum est. **P**eto ne sit  
vobis molesta dilacō: q̄ poterit non  
inutilis fore: si capitulū p̄sens sermo  
ne altero diligētius psequamur.

**Sermo secundus vnde supra**

**V**idistis fratres euāgelicā  
lectōēz adūsus eos q̄ pusil-  
los scādalisāt satis terribili-  
ter intonat⁹. **N**emini blāditur veri-  
tas. neminē palpat: nulluz seducit  
apte denūciās: quomā ve homini illi  
p quē scādalu venit. **B**onū erat ei  
si natus nō fuisset homo ille. **N**atus  
sane tenuo. natus ad vitā: natus de  
spīritu: qui nimirū carne postmodū  
cōsumatur. **E**xpedi ei qui scādala  
fiscitat in hac domo. in hac sancta  
teo placida et angelis ei⁹ admodū  
gēta ac familiari cōgregacōe vt su-  
spēdaē i collo ei⁹ mola asmaria: ⁊ p  
suauī iugo et leui onere saluatoris  
grauī mole terrene cupiditatis hui⁹  
meris eius imposita. demergatur in  
pfundū maris huius magni ⁊ spaci-  
osi manib⁹: quod ē sine dubio secu-  
lū nequā. **M**us enī dānabile erat  
ei in seculo magis perire. q̄m mona-  
sterio. **P**erire siquidē necesse ē homi-

nē qui caritatem nō habet: etiam si  
tradiderit corpus suū ita ut ardeat.  
**E**t hēc dixerī fratres: nō quasi min⁹  
bene de vobis sciam. aut regnare  
videatur in vobis nequissimū istud  
viciū: s̄ ut in ea caritate ⁊ vnanimi-  
tate et pace. in qua itatis in domo  
solliciti sitis perseverare ⁊ abūdare  
magis. **Q**ue ē enī spes n̄ra ⁊ gaudi-  
um nostrū: et corona glorie? **N**ōne  
vnitas ⁊ vnanimitas v̄stra: in qua  
gaudeo v̄s inueniri fraternitatis  
amatores ⁊ ante omnia mutuam in  
vobismetipsis caritatē habētes. q̄d  
est vinculu⁹ pfectōis s̄. **P**ropter q̄d  
obsecro v̄s. sic itate in dño carissi-  
mi. **I**n hoc enī cognoscūt omēs eti-  
am āgeli s̄cti q̄ xpī estis discipuli:  
si dilectōnem habueritis adinuicēz  
**D**emq̄ si tenetis memoriā. quā vo-  
bis pcedenti s̄mone tradidimus tri-  
plicem angelice erga nos caritatis  
et sollicitudinis causam: potest hinc  
q̄ fraterne dilectōnis vtilitas mag-  
nifice cōmēdari. **F**acile siquidē cōfide-  
rare ē homini. q̄ nō diligit p̄ximuz:  
nullā ex his quas tūc diximus sup-  
petere causā. **N**unq̄d enī xpī gr̄a di-  
ligemur ab angelis: si de mutue dila-  
lectōnis inopia cognouerit nequa-  
q̄ eius nos esse discipulos? **N**ūquid  
diligimur ab eis ppter nosip̄os. id ē  
spīritalis nature similitudine si inue-  
nimur nō diligere humane nature  
nostre cōsortes: imo vero si ex eis q̄  
inter nos sūt cōtētiōib⁹. carnales  
nos magis q̄ spīritales esse cōstite-  
rit. **D**emq̄ nūq̄d diligēt nos ppter  
seip̄os. et futuraz de nobis ciuitatis  
sue restauratōez: si quod absit vnuz  
quo solo v̄mri et coedificari eis pos-  
sumus defuerit glutinuz caritatis.  
**Q**uō sperabūt reedificādos de nob̄  
perpetuos ciuitatis illius muros si

cognouerint. si uiderint nos nō lapi  
des esse uiuos qui possunt inuicē co  
herere s; magis puluerē quē piciat  
uentus a facie terre: quē unus ver  
bi flatus in turbīnē excitet. ⁊ suspi  
cōis cuiuslibet leuissima aura disper  
gat. **E**t hec quidē dixisse sufficiat.  
p eo qd ait dñs. si quis scābalis fue  
rit vnus de pusillis istis: cre do enim  
q; maiori sollicitudine deinceps ab  
hac tam nequissima peste cauebitis.  
**T**am uero quē nō moueat quod se q  
tur in euāgelio: si oculus tuus scan  
dalisauerit te erue eū ⁊ cetera. **N**un  
quid enī corpalē hunc oculū mone  
mur eruere: aut vnā ex manib; istis.  
similiter et vnū abscidere pedē. **A**b  
sit a nobis huiusmodi carnalis omī  
no et nimis ridiculosa cogitatō. **S**;  
postq; ab exteriorib; scābalis deter  
ruit nos sermo diuinus. aspere satis  
sicut audistis: cōsiliū dat quid de eo  
nobis agendū sit scandalō qd inte  
rius patimur. **A**trariā inueniētes le  
gē in mēbris nostris. **I**pse enī nouit  
figmētū nostrū qd eiūsmōi scābalū  
non tā facile a nobis valeat euitari.  
**P**orro triplicē fidei scābalū istud q;  
tribiano nob; nosse lez expimēto. **I**nē  
dū enī est in nobis spiritalis intētō  
nis oculus simplex ⁊ qui gratie ma  
gis q; noster dicēbus sit: s; scandali  
sat nos oculus noster. et q; uere a no  
bis ē. dū uolūtas nostra aliā minus  
castā imporeune ingerit intentōez.  
**S**ed habemus iā sup hoc salubre cō  
siliū saluatoris. **E**ruē eū inquit. et p  
ice abs te. **H**oc aut fiet. si nō cōsentī  
as: si abiciās: si resistas. Simili modo  
de manu ac pede est intelligēdum.  
**C**ū enī bonis opib; intētos ad alia  
opa trahere uolūtas apria conatur.  
man⁹ nostra ē que scandalizat nos:  
s; abscidi debet ⁊ pici a nobis. ut nō

ei cōsētiamus. **S**ic etiā pficere in sā  
cta cōsūsatōe. ⁊ ascēdere p gradus  
scale q; iacob apparuit. ac iuxta qd  
ait psalmista: de uirtute in uirtutez  
ire desiderantes. **S**epi⁹ scābalū pati  
mur a pede quodā pusillanimitatis  
et negligētie nrē qui nimirū descen  
dere magis ac remissius ire conat⁹: s;  
abscidi eū necesse ē: ut pes gratie q;  
stat in directo currere possit sine of  
fensiōe sine scābalo. sine impedimen  
to. **Q**uod aut dicit bonus nobis esse  
ad uitā intrare cum vno oculo aut  
manu aut pede: q; duos habētes ire  
in gehennā ignis: eos notat q; uolū  
tatē suam seu bona seu mala sit eq;  
sequuntur et ingrebiūt⁹ duabus uis;  
nūc bona nūc mala scētātes. secūdu  
q; uariatur desideria sua. **Q**uibus me  
rito uilius fuerat grē in oib; inhe  
rere: ⁊ ubi obuiat apria uolūtas ab  
scidere ⁊ a seipis abicere eā. **E**st autē  
cū multo tēpore in abscisione aprie  
uolūtatē nostre exercitati aliq; tēp⁹  
eam tomamus: ut discat iā nō sup;  
bire s; magis sine omni scābalo uel  
cōtradictōne deo subiecta sit aia no  
stra: nec iam abicere necesse sit ocu  
lum nostrū. nēpe q; simplici adherēs  
oculo factus est et ipse simplex: aut  
certe iam nō alter ē oculus s; vnus  
cū eo aplo teste: qm q; abiceret dño  
vnus spūs est cū eo. **Q**uod autē de  
oculo dictū est: de manu q; et pede  
eodem modo est intelligēdū. **C**uius  
enim uolūtas ex affectōe et cum de  
siderio gratie coheret: ut nec concu  
piscat mala agere nec bona mīora.  
nec min⁹ bñ q; grā suggerit: s; pla  
ne pfect⁹ ē uir. **S**ed pax isto potius  
felicitatis. **A**bscisio uero scābaloz  
et temptationum. uictoria fortitu  
dinis: illa in q; glorie: hec uirtutis.